

AIKA, PAIKKA JNE.	45 min; samat kuin edellä.
OPPIJAKSON TAVOITTEET	Kurssilaiset ymmärtävät huoneisto- ja tekstiilipalojen vaarallisuuden ja vahingollisuuden. He oppivat kiinnittämään huomiota kodin palovaaraa aiheuttaviin kohteisiin ja paloturvallisuuden perusteisiin.
<p>Huoneistopalot ovat usein ensin tekstiili- tai sisustepaloja</p> <p>Kouluttajan taustamateriaalin kappale <i>Huoneistopalot yleisiä ja vaarallisia</i> liittyy tähän oppituntiin.</p> <p>Palokuolema- ja tulipalotilat tot synkkiä maassamme</p> <p>Tupakkalainsäädännön muutoksia tulossa</p> <p>Netistä: pelastustoimi.fi.</p>	<p>Kiinnitä kurssilaisten huomio siihen seikkaan, että täydellisen paloturvallista kotia tai asumusta ei ole. Huoneistopalo on aina vaarallinen talotyypistä riippumatta: kivitalossa palaa aivan yhtä lailla kuin puutalossakin, sillä tulipalo alkaa useimmiten kodin tekstiileistä ja sisusteista. Lisäksi tekstiilit levittävät paloa tehokkaasti, koska niitä on jokaisessa kodissa runsaasti ja ne palavat herkästi.</p> <p>Myös majoitustiloissa, hoitolaitoksissa ja erilaisissa koontumis-, viihde- ja liiketiloissa on runsaasti tekstiilejä ja sisusteita. Niissä sisustus on usein yksinkertaisempi, mutta toisaalta tiloissa voi oleskella suuri määrä ihmisiä kerrallaan. Julkisissa tiloissa tulisi aina käyttää vaikeasti syttyviä tekstiilimateriaaleja.</p> <p>Suomessa SPEK tekee lehdistöseurantaa kuolemaan johtaneista tulipaloista.</p> <p>Palokuolemia on vuosittain noin 100. Valtaosa kuolemaan johtaneista tulipaloista on huoneistopaloja. Yleisin syttymisyys on tupakointiin liittyvä huolimaton tulenkäsittely. Tupakoinnista alkunsa saaneissa paloissa kuolee vuosittain 25–35 ihmistä. Useimmiten kyse on tupakoinnista vuoteessa tai sohvalla. Palon uhri on usein ikäännytynyt ja liikuntarajoitteinen mies. Uhri on usein alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alainen. Kuoleman syy on lähes aina savukaasumyrkytys, joka aiheutuu vuodevaatteissa tai istuimessa kytevästä palosta.</p> <p>Suunnitteilla ovat ns. itsestään sammuvat savukkeet. Tällä teknisellä ratkaisulla estettäneen 10–15 palokuolemaa vuodessa.</p> <p>Lisätietoja aiheesta löydät Sisäasiainministeriön pelastusosaston verkkosivuilta. SM ylläpitää myös PRONTO-tietokantaa, johon kirjataan pelastustehtävät.</p>

Lisää tilastotietoja

Jokainen tulipalo ja palokuolema on liikaa

Lisätietoja Sisäasiainministeriön julkaisusta Tuhopoltot Suomessa (2002).

spek.fi > Tulipysäkki

Puutu ajoissa lasten luvattomaan tulenkäsittelyyn!

Vinkki: jaa kurssilaisille Sytytteleekö lapsesi -esitettä. Sitä voi tilata SPEKistä.

Jossain päin Suomea palaa joka päivä. Palokunnat sammuttavat vuosittain noin 15 000 tulipaloa. Rakennuspaloja niistä on noin 4 000. Noin 100 kuolonuhrin lisäksi yli 1 000 loukkaantuu vuosittain tulipalossa. Paloista aiheutuvia korvauksia maksetaan vuosittain noin 150–200 miljoonaa euroa.

Kyse on todella mittavista inhimillisistä ja taloudellisista vahingoista. Valtaosa tulipaloista saa alkunsa ihmisen toiminnasta: huolimattomuudesta, vahingosta tai tahallisuudesta. On erittäin huolestuttavaa, että tulen käyttö vahingonteon ja ilkeiden välineidenä on yleistä, eikä juuri näytä vähenemisen merkkejä. Vuosittain sytytetään noin 3 000 tuhopolttoa eli noin kahdeksan paloa päivässä. Näistä aiheutuu vuosittain 15–20 miljoonan euron vahingot.

Tulipalo on aina vaarallinen ja on rikollista toimintaa sytyttää tulipalo tahallaan. Tuhopoltto voi aiheuttaa huomattavat vahingot, joista alaikäinenkin tekijä on korvausvelvollinen. Myös alle 15-vuotias ja hänen huoltajansa on velvollinen korvaamaan tuhopoltolla aiheutuneet vahingot.

Palojen sytymissyöt ovat aihe, joka herättää yleensä paljon keskustelua. Kurssilaisista voi tuntua siltä, että syihin on vaikea vaikuttaa. Tupakoinnin aiheuttamien palokuolemien uhri on tyypillisesti yksinäinen, syrjäytynyt, alkoholisoitunut mies. Tuhopolttojen tekijöitä on vaikea saada kiinni ja edesvastuuseen. Pyrkikää silti keksimään yhdessä keinoja, joilla näihin asioihin voitaisiin vaikuttaa. Päätäkää yhdessä tehdä jotain!

Tulipysäkki-hankkeessa puututaan lasten luvattomaan tulenkäsittelyyn. Lapselle tuli on kiinnostava elementti, mutta se on arvaamaton elementti. Jokaiseen "leikkiin" sisältyy suuronnettomuuden mahdollisuus. Jos aikuiset eivät vastaa lapsen luontaiseen kiinnostukseen ja selitä asiallisesti tuleen liittyviä asioita, lapsi voi kokeilla tulta luvatta. Pahimmillaan lapsen luvaton tulen käsittely voi aikuisten huomaamatta edetä järjestelmälliseksi ilkeiksi.

SPEKin sivuilta spek.fi > Tulipysäkki löytyy paljon tietoa lasten luvattomasta tulenkäsittelystä. Sieltä löytyy myös linkki valistusvideoon.

Suosittelava lähde on Brita Somerkosken teos *Lapset ja tuli* (SPEK 2008).

Kuinka paloturvallisuutta lisätään?

Keskustelua: sisustusvinkkejä, kalusteideoita, vaatetusneuvoja...

Paloturvallinen koti

Vinkki: jaa esite Toimiiko palovaroitin? tai vastaavaa materiaalia.

Katso myös piippaakosinulla.fi.

Jos täydellisen paloturvallisen kodin voisikin sisustaa, siinä voisi olla aika tylsä asua. Sopiva turvallisuustaso on varmasti mahdollista löytää asumismukavuuden suuremmin kärsimättä.

Paloturvallisuutta voi lisätä monin eri tavoin. Yksi tärkeimmistä on asioihin havahtuminen. Meillä ihmisillä on taipumusta piiloutua "onnellisuusmuurin" taakse. "Kotini on linnani" -ajattelu voi johtaa siihen, että ongelmia ei haluta tai uskalleta havaita. Ajatellaan, että eihän minulle tai meidän perheelle voi tapahtua mitään paha.

Koska tekstiilimateriaaleja löytyy jokaisesta kodista runsaasti ja koska ne ovat herkkiä syttymään ja levittämään paloa, kannattaa kiinnittää erityishuomiota niiden syttymisen estämiseen. Muistuta kurssilaisia kodin paloturvallisuuden keskeisimmistä pilareista:

- palovaroitin
- palovaroittimen kunnosta huolehtiminen
- alkusammutusvälineiden hankinta
- alkusammutusvälineiden käytön opettelu
- pelastussuunnitelma
- hälytyksen teko.

Kodin tekstiilejä ja sisusteita valitessa huomioi tiloissa asuvien ja oleskelevien henkilöiden kunto, toimintakyky ja pelastautumismahdollisuudet.

Tekstiilien ja sisusteiden syttymistä voi estää:

- valitse tarkoituksenmukaisia materiaaleja
- mieti herkästi syttyvien materiaalien sijoittelua (esim. lämmittimen suhteen)
- vältä turhaa tavaraa
- pukeudu oikein/suojaa itsesi (esim. keittiötöissä, harrastuksissa jne.)
- ole huolellinen kynttilöiden, avotulen ja tupakointitarvikkeiden kanssa
- pidä tulentekotarvikkeet poissa lasten ulottuvilta.

Käytä opetuksen tukena valmiita, helppolukuisia esitemateriaaleja. Esitteitä löytyy esimerkiksi SPEKin myynnistä spek.fi > Verkkokauppa. Seuraa myös valtakunnallisia kampanjoita ja käytä kampanjamateriaalit hyödyksesi. Tässä muutamia esimerkkejä paloturvallisuusesitteistä:

